

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť E. P. T., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 24/2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. P. o d m i e t a z dôvodu neprípustnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2010 doručená sťažnosť E. P., T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 24/2002.

Zo sťaznosti vyplýva, že proti sťazovateľke bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného úradu vyšetrovania Trnava sp. zn. UV-581/01-TT-97-TO z 31. marca 1998 vznesen obvinenie pre trestný in podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 v tom čase platného Trestného zákona. V krátkom čase boli proti sťazovateľke vznesen ďalšie obvinenia.

Obžaloba proti sťazovateľke bola podan 11. septembra 2002 krajskému súdu, ktorým je veden pod sp. zn. 1 T 24/2002.

Sťazovateľka v sťaznosti argumentovala, že *„Po vykonaní viacerých hlavných pojednávaní došlo ku zmene senátu z dôvodu úmrtia prísediaceho sudcu a nakoľko došlo tiež k úmrtiu a zmene môjho obhajcu, je logické že trvam na opakovaní dokazovania. Trestné konanie proti mojej osobe je teda veden 13 rokov, medzi jednotlivými pojednvaniami Krajský súd aj viac rokov nekonal a nie je predpoklad, že by došlo v krátkom čase k ukončeniu konania“*.

Sťazovateľka tiež v sťaznosti uviedla, že postupom krajského súdu *„došlo jednoznačne k porušenú mojich základných práv zaručených Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Od vznesenia obvinenia r. 1998 žijem v stave právnej neistoty, postupom Krajského súdu Trnava mi je upierané právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a k môjmu bezdôvodnému šikanovaniu“*.

Na základe uvedených skutočností je sťazovateľka toho názoru, že podanie sťaznosti na prietáhy v konaní podľa § 62 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi konajúceho súdu *„nemožno pokladať za postup umožņujuci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a dosiahnutie primeraného zadosťučinenia“*.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví:

„1. základné právo E. P. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa Článku 48 odseku 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa Čl. 6 odseku 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdov (Krajského súdu Trnava, pozn.) v konaní vedenom pod spisovou značkou 16C 54/98 (správne má byť 1 T 24/2002, pozn.) porušené bolo.

2. Krajskému súdu Trnava v konaní číslo 1T/24/2002 prikazuje, konať bez zbytočných prietáhov,

3. P. E. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 20 000,- € (slovom dvadsaťtisíc euro) ktoré jej je Krajský súd Trnava povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu,

4. Ukladá Okresnému súdu Trnava uhradiť trovy právneho zastúpenia E. P. vo výške 260,88,- € na účet advokáta JUDr. M. K... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 24/2002.

Ústavný súd so zreteľom na § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so

základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“.

Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Sťažovateľka v prerokúvanej veci nepreukázala, že splnila požiadavku namietania prietáhov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov, ani neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, na ktoré by mohol ústavný súd prihliadnuť a nevyžadovať splnenie tejto podmienky sťažovateľkou. Iba samotné tvrdenie sťažovateľky, že podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi konajúceho súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch „*nemožno pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov*“, nie je podľa názoru ústavného súdu možné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa.

V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť“ vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľka konala v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom má za následok nesplnenie sťažovateľkinej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv (m. m. III. ÚS 44/03).

Keďže ústavný súd z obsahu sťažnosti ani dopytom na krajskom súde nezistil, že by sťažovateľka podala predsedovi krajského súdu sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a ani z jej obsahu nevyplýva, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde zo strany sťažovateľky došlo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2010